

Forebyggende tiltag mod sneskimmel

Denne artikel opsamler erfaringer fra rapporten om Best practice mod sneskimmel, en spørgeundersøgelse, der blev lavet i foråret 2020 blandt 12 danske golfklubber. Rapporten viser, at golfbanerne gør brug af en række forskellige små og større tiltag, der til sammen er med til at holde sneskimmelen i ave de allerfleste år.

TEKST & FOTO: KARIN NORMANN, HORTONOM

Efteråret er sneskimmeltid. Daglængden bliver kortere, dugmængden øges, temperaturen falder, og græsset er i mindre vigør. Denne cocktail giver gode betingelser for vækst af sneskimmel.

Bekymringen for angreb af sneskimmel hos greenkeeperne er størst i efteråret og tidlig vinter, da skader her kan have store konsekvenser for, hvor godt greens klarer sig igennem vinteren. Når først vi kommer hen i marts måned, kan vi stadig se angreb af svampen, men her er bekymringen omkring angreb langt mindre hos greenkeeperen. Tidspunktet på året er derfor

afgørende for, om greenkeeperen iværksætter en behandling med fungicider. "Jeg accepterer ikke sneskimmel i november måned. Det er noget andet i marts. Her ved jeg, at et angreb ikke kan sætte sig så hårdt, og græsset kommer hurtigt igen. På dette tidspunkt kan jeg lufte eller vertikalskære for at få gang i græsset", fortæller Kristian Munk, Tange Sø Golfklub.

Arbejdet skal laves i vækstsæson

Når græsset er i god vækst, har det mulighed for at hele sår og skader efter plejen langt hurtigere end, hvis arbejdet udsæt-

tes til sent på efteråret, hvor græssets er i mindre vigør. Det handler derfor om at nå at få lavet de store arbejder på banen i vækstsæsonen. Mads Andersen, Søllerød Golfklub fortæller: "I 2018 fik vi angreb af sneskimmel uge 42. I 2019 fik vi det allerede i uge 39. I uge 39 lavede vi en større renovering, hvor vi dybdeluftede, eftersåede mm. Så jeg tænker, at vi stressede græsset ved renoveringen, så angrebet startede før".

Det store dilemma

Men hvordan løser man udfordringen med at få lavet de store arbejder i vækstsæsonen, når der hele tiden er spillerne på banen? På Kaj Lykke Golfklub er de om nogen udfordret på at kunne få plads til at lave de store arbejder i vækstsæsonen.

Klubben ligger 20 minutter stik vest for Esbjerg lige nord for Bramming. Det er sommerhusland, og en stor andel af klubbens indtægter kommer fra greenfee-gæster i sommerhalvåret. Det er derfor ikke en mulighed at lukke banen for spil for at lave de store plejeopgaver om sommeren. Løsningen på den udfordring har

Tidlige angreb af sneskimmel i efteråret kan have store konsekvenser for, hvor godt greens klarer sig igennem vinteren. Det er derfor afgørende at undgå de tidlige angreb af svampen. Her angreb på green 5. oktober 2020.

DGA UGEN

På DGA ugen kan du høre mere om forebyggende tiltag mod sneskimmel. Her fortæller NIBIO om de første resultater fra det store IPM-forskningsprojekt.

Her er det ikke nemt for solens stråler at nå ned til græsset og tørre græssets blade op. Det giver langvarig fugt på græssets blade, som fremmer vækst af sneskimmel. Billedet taget kl. 8 om morgenen. Det er nødvendigt at tynde ud i bevoksningen, så sol og vind nemmere kan komme ind og tørre greenen op.

Sneskimmels hvide og vatagtige mycelium ses tydeligt i overgangen mellem dødt og grønt græs.

været at lave provisoriske greens i fairway tæt på greens. På den måde kan greenkeeperne lave de store arbejder og stadig have banen åben for gæster.

Minimer fugten

Sneskimmel elsker fugt. Flere af de tiltag, som greenkeeperne iværksætter, handler derfor om at minimere mængden af fugt.

Det starter allerede i vækstsæsonen, hvor regelmæssig prikning og topdressing er med til at vedligeholde et porøst vækstlag, som er let gennemtrængeligt for vand og kan dræne og som har et godt luftskifte.

Langt de fleste greenkeepere bruger meget tid på mekanisk afdugning for at få greens til at tørre hurtigere op. På Nordvestjysk Golfklub har de dog skåret ned på mekanisk afdugning, da de ikke synes, de kunne se den store forskel på om de afduggede eller ej. I stedet for kører de dugkontrol ud, når der er meget tung dug.

Når der ikke klippes mere, udbringes dugmidlet for at mindske dugdannelse på græssets blade. Dugkontrollen er med til at tørre overfladen hurtigere op.

Brug af sand i vinterhalvåret

Et par af de adspurgte greenkeepere har gode erfaringer med dressning med rent sand. "Om vinteren kører vi en let dressning med 5 tons rent sand/ha ca. 1 gang om måneden. Vi måtter og børster ikke sandet ned, men lader det ligge. Jeg

bruger rent sand for at holde overfladen så tør som muligt", fortæller Finn Nielsen, Ledeborg Palace Golfklub.

På Nordvestjysk Golfklub har greenkeeperne succes med en mere hårdhændet behandling, og det endda udenfor vækstsæsonen! Klaus Kapper fortæller: "Første uge af november laver vi en dyb vertikal-skæring 1 cm ned i greens på kryds og tværs. Vi bruger grove knive, der efterlader 2-3 mm riller. Herefter dresser vi godt op med rent sand og børster sandet godt rundt og ned i rillerne. Det er vigtigt, at sandet falder godt til i vækstlaget". Her er greenkeepernes erfaring, at hvis de efterlades for meget løst sand, kan det give for meget svamp.

” Det er nødvendigt med en række forebyggende tiltag for, at vi kan holde sneskimmelen i ave.

Udbringning af mikronæring

Flere af de adspurgte greenkeepere kører en gødningsblanding med mikronæringsstoffer ud, når de ser begyndende angreb af svampen. Det er typisk en blanding, hvor jernsulfat, mangansulfat og måske lidt kobber indgår, hvis man har plads til det i regnskabet. Ideen med behandlingen er, at man styrker græsset, så det er mere

robust overfor svampeangreb, og på den måde kan udsætte et angreb af sneskimmel eller hæmme et allerede igangværende angreb, så skaderne ikke når at blive så dybe. Behandlingen giver ikke en bekæmpelse eller en kemisk bekæmpelse, og det er derfor noget, der skal gøres løbende igennem efteråret.

Greenkeeperne har mange spørgsmål til virkning og effekt af disse behandlinger, og de efterlyser mere viden om mængder, frekvens og timing af behandlingerne.

Vær' med i Uge 46

Set gennem mine briller er der ikke ét enkelt magisk touch, der skal til for at holde sneskimmelen under kontrol. Det er nødvendigt med en række forebyggende tiltag for, at vi kan holde sneskimmelen i ave. Det starter allerede i vækstsæsonen. Her skal vi have luftet og dresset, så vi skaber et sund vækstlag, der er med til at opbygge en tæt og sund græsbestand.

I sidste nummer af Greenkeeperen præsenterede NIBIO de første resultater med tromling mod sneskimmel. De foreløbige resultater viser, at tromling også kan have en hæmmende effekt på svampen.

På DGA-ugen i Uge 46 samler vi op på alle disse erfaringer med forebyggelse og bekæmpelse af sneskimmel og går mere i dybden med bl.a. gødningsblandingerne virkning. Så herfra skal min opfordring lyde: Kom og vær' med! **■**